

Revisjonsdato: 06.08.2017
Trykkingsdato: 26.10.2018**Activator**

Side 1 av 8

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator**

Activator

Andre handelsnavn

Aktivator, Activateur, Activador

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**1.2. Bruk av stoffet/stoffblandingen**

Aktivator

Bruk som blir frarådd

Det foreligger ingen informasjon.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Selskap:	PMA/TOOLS AG	
Gate:	Siemensring 42	
Sted:	D-47877 Willich	
Telefon:	+49 2154 922230	Telefax: +49 2154 922255
E-post:	info@pma-tools.de	
Utsteder:	Michael Münter	
E-post:	msds@pma-tools.de - Vennligst IKKE BENYTT for å forespørre om sikkerhetsdatablad.	
Internet:	www.pma-tools.de	
Opplysningsgivende område:	Labor	

1.4. Nødtelefonnummer: Norge: Giftinformasjonen, (24 h)
+47 22 59 13 00**AVSNITT 2: Fareidentifikasjon****2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Farekategorier:
Brannfarlige væsker: Flam. Liq. 2
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Eye Irrit. 2
Giftvirkning på bestemte organer - enkelteksponering: STOT SE 3
Farlig for vannmiljøet: Aquatic Chronic 3
Fareutsagn:
Meget brannfarlig væske og damp.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Klassifisering ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Risikobestemmende komponent(er) for etikettering

acetone

Signalord: Fare**Piktogrammer:****Fareutsagn**

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Forsiktighetsutsagn

P210	Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P261	Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P403+P233	Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.

Revisjonsdato: 06.08.2017
Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 2 av 8

Særlig merking av visse preparater

EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

2.3. Andre farer

Det foreligger ingen informasjon.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Kjemisk karakteristikk
Aktivator

Farlige komponenter

CAS-nr.	Stoffnavn			Innhold
	EF-nr.	Index-nr.	REACH-nr.	
	Klassifisering ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]			
67-64-1	acetone			75 - < 100 %
	200-662-2	606-001-00-8		
	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3; H225 H319 H336 EUH066			
1338-02-9	naftensyrer, kobbersalter			< 1 %
	215-657-0	029-003-00-5		
	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; H226 H302 H400 H410			

Ordlyd i H- og EUH-setningene: se under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Ved innånding

Sørg for frisk luft. Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig, vis etiketten om mulig.

Ved hudkontakt

Får man stoff på huden, vaskes straks med polyetylenglykol, deretter med rikelige mengder vann. Tilsølte klær må fjernes straks og vaskes før bruk. Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.

Ved øyekontakt

Ved øyekontakt vask øynene med åpne øyelokk tilstrekkelig lenge, deretter gå til øyelegen.

Ved svelging

Skyll munnen straks og drikk etterpå rikelig vann.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Det foreligger ingen informasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatiske behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukkingsmidler

Egnet slukkemiddel

Vannsprutestråle, Karbondioksid (CO₂), Skum, Slukningspulver.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Meget brannfarlig. Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding.

5.3. Råd til brannmannskaper

Ved brann: Ventilasjonsuavhengig åndedrettsvernapparat må brukes.

Ytterligere råd

Til beskyttelse av personer og til kjøling av beholdere i fareområde må vannsprøytestråle innsettes. Slå ned gasser/damper/tåke med vann i spredt stråle. Forurenset slukkevann samles separat. Må ikke slippes ut i det vanlige rørsystemet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Fjern tenningskilder. Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Bruk personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke produktet komme ukontrollert ut i miljøet. Eksplosjonsfare

Revisjonsdato: 06.08.2017
 Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 3 av 8

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Må opptas med væskebindende material (sand, kiselgur, syrebinder, universalbinder). Det absorberte materialet må behandles i henhold til avsnitt om avfallshåndtering.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Sikker håndtering: se avsnitt 7
 Personlig verneutstyr: se avsnitt 8
 Avhending: se avsnitt 13

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sikkert håndteringsråd

Ved åpen omgang/håndtering må man bruke anretning med lokalt avsug. Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke.

Henvisninger til brann- og eksplosjonsbeskyttelse

Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagringsområder og containere

Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevares kjølig og på et godt ventilert sted. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

Tekniske forhåndsregler/lageringsbetingelser

Ikke lagre sammen med: Oksidasjonsmiddel. Pyrofor eller farestoffer med evne til selvoppvarming.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjon.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære

CAS-nr.	Stoffnavn	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³		
67-64-1	Aceton	125	295		Gjennomsnittsv.	

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tekniske styringskontrollmekanismer

Ved åpen omgang/håndtering må man bruke anretning med lokalt avsug. Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke.

Beskyttelse og hygienetiltak

Ta av tilsølte eller kontaminerte klær umiddelbart. Retningslinjene for hudbeskyttelse henges opp og overholdes. Før pauser og ved arbeidets slutt vaskes hender og ansikt grundig, ta en dusj hvis nødvendig. Det må ikke spises eller drikkes under bruk.

Øye-/ansiktsbeskyttelse

Egnet øyebeskyttelse: vernebriller.

Håndvern

Ved omgang med kjemiske arbeidsstoffer kan man bare bruke kjemikalievernansker med CE-merking inklusivt firesifret kontrollnummer. Kjemikalievernansker må utvelges arbeidsplass-spesifikt avhengig av risikostoff og -mengde. Det anbefales å avklare kjemikalieholdbarheten til de ovenfor nevnte beskyttelseshansker for spesiell bruk med hanskeprodusenten.

Hudvern

Flammebeskyttelsesbekledning. Bruk antistatisk fottøy og klær.

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes.

Revisjonsdato: 06.08.2017
 Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 4 av 8

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform:	Flytende	
Farge:	klar, grønn	
Lukt:	karakteristisk	
		Testnorm
pH-verdi:		Ingen data tilgjengelige
Fysiske tilstand		
Smeltepunkt:		-94 °C
Startkokepunkt og kokeområde:		56 °C
Flammepunkt:		-17 °C
Vedvarende brennbarhet:		Ingen data tilgjengelige
Antennelighet		
fast stoff:		Ingen data tilgjengelige
gass:		Ingen data tilgjengelige
Eksplorative egenskaper		
ikke eksplosiv ifølge EU A.14		
Nedre eksplosjonsgrenser:		2 vol. %
Øvre eksplosjonsgrenser:		13 vol. %
Selvantennelsestemperatur		
fast stoff:		Ingen data tilgjengelige
gass:		Ingen data tilgjengelige
Spaltningstemperatur:		ikke oppdaget
Oksiderende egenskaper		
Ikke-oksiderende.		
Damptrykk: (ved 39,5 °C)		533,3 hPa
Damptrykk: (ved 20,0 °C)		245,3 hPa
Tetthet (ved 25 °C):		0,791 g/cm ³
Bulketthet:		Ingen data tilgjengelige
Vannløselighet:		fullstendig blandbar
Løselighet i andre løsningsmidler		
ikke oppdaget		
Fordelingskoeffisient:		log Pow: -0,24
Dynamisk viskositet:		Ingen data tilgjengelige
Kinematisk viskositet:		Ingen data tilgjengelige
Utløpsti:		Ingen data tilgjengelige
Relativ Dampetthet:		Ingen data tilgjengelige
Relativ Fordampningshastighet:		Ingen data tilgjengelige
Oppløsningsmiddel-skilleprøvelse:	Ingen data tilgjengelige	

9.2. Andre opplysninger

Festkroppinnhold: Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Meget brannfarlig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under lagring ved normale omgivelsestemperaturer.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Må holdes fjernt fra varmekilder (f.eks. varme overflater) gnister eller åpen ild. Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding.

Revisjonsdato: 06.08.2017
Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 5 av 8

10.5. Uforenlige materialer

Det foreligger ingen informasjon.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukt kjent.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

CAS-nr.	Stoffnavn					
	Eksponeeringsvei	Dose	Arter	Kilde	Metode	
67-64-1	acetone					
	oral	LD50 mg/kg	5800	Rotte	RTECS	
	dermal	LD50 mg/kg	20000	Kaniner	IUCLID	
	som kan innhaleres (4 h) d	LC50	76 mg/l	Rotte		
1338-02-9	naftensyrer, kobbersalter					
	oral	ATE	500 mg/kg			

Ytterligere opplysninger om prøver

Blandingen er klassifisert som farlig i henhold til forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP].

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

CAS-nr.	Stoffnavn					
	Giftighet i vann	Dose	[h] [d]	Arter	Kilde	Metode
67-64-1	acetone					
	Akutt fiskegiftighet	LC50	5540 mg/l	96 h	Onchorhynchus mykiss	
	Akutt crustaceatoksitet	EC50	6100 mg/l	48 h	Daphnia magna	

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet ble ikke kontrollert.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Produktet ble ikke kontrollert.

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann

CAS-nr.	Stoffnavn	Log Pow
67-64-1	acetone	-0,24

12.4. Mobilitet i jord

Produktet ble ikke kontrollert.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet ble ikke kontrollert.

12.6. Andre skadevirkninger

Det foreligger ingen informasjon.

Andre opplysninger

Må ikke komme i kloakksystemet eller i vassdrag. La ikke komme ned i undergrunnen/bakken.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsbehandling

Må ikke komme i kloakksystemet eller i vassdrag. La ikke komme ned i undergrunnen/bakken. Avhending i samsvar med gjeldende forskrifter.

Forurenset emballasje og anbefalt rengjøringsmiddel

Ikke kontaminerte og resttomte emballasjer kan bli tilført en gjenutnytting. Kontaminerte emballasjer skal behandles etter materialets forskrifter.

Revisjonsdato: 06.08.2017
 Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 6 av 8

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Land transport (ADR/RID)

14.1. FN-nummer: UN 1090
14.2. FN-forsendelsesnavn: ACETON
14.3. Transportfareklasse(r): 3
14.4. Emballasjegruppe: II
 ADR/RID-etiketter: 3

Klassifisering-kode: F1
 Begrenset mengde (LQ): 1 L
 Fristilt mengde: E2
 Transportkategori: 2
 Fare-nummer: 33
 Tunnelbegrensningskode: D/E

Skipstransport innenlands (ADN)

14.1. FN-nummer: UN 1090
14.2. FN-forsendelsesnavn: ACETON
14.3. Transportfareklasse(r): 3
14.4. Emballasjegruppe: II
 Etiketter: 3

Klassifisering-kode: F1
 Begrenset mengde (LQ): 1 L
 Fristilt mengde: E2

Sjøtransport (IMDG)

14.1. FN-nummer: UN 1090
14.2. FN-forsendelsesnavn: ACETONE
14.3. Transportfareklasse(r): 3
14.4. Emballasjegruppe: II
 Etiketter: 3

Spesielle bestemmelser: -
 Begrenset mengde (LQ): 1 L
 Fristilt mengde: E2
 EmS: F-E, S-D

Lufttransport (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. FN-nummer: UN 1090
14.2. FN-forsendelsesnavn: ACETONE
14.3. Transportfareklasse(r): 3
14.4. Emballasjegruppe: II
 Etiketter: 3

Begrenset mengde (LQ) Passenger: 1 L
 Passenger LQ: Y341

Revisjonsdato: 06.08.2017
 Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 7 av 8

Fristilt mengde:	E2	
IATA-Emballeringsinstruksjon - Passenger:		353
IATA-Maksimalt kvantum - Passenger:		5 L
IATA-Emballeringsinstruksjon - Cargo:		364
IATA-Maksimalt kvantum - Cargo:		60 L

14.5. Miljøfarer

MILJØFARLIG: nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Advarsel: Brennbar væske.

14.7. Bulkransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

ikke anvendelig

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Innskrenkning av bruk (REACH, vedlegg XVII):

Innføring 3: aceton

2010/75/EU (VOC): 99,1 % (783,881 g/l)

2004/42/EF (VOC): 99,1 % (783,881 g/l)

Nasjonale forskrifter

Sysselsettelsebegrensning: Pass på å begrense arbeidet for ungdommer i henhold til arbeidervernloven for ungdom (94/33/EF).

Vannforurensende-klasse (D): 2 - fare for vannet

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Stoffsikkerhetsbedømmelser for stoffer i denne blandingen ble ikke gjort.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forandringer

Dette datablad inneholder forandringer fra den tidligere utgave i seksjon(er): 1.

Forkortelser og akronymer

ADN: Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways).

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road).

CAS: Chemical Abstracts Service

CLP: Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures (REGULATION (EC) No 1272/2008)

DIN: Deutsches Institut für Normung (German institute for standardization)

DMEL: Derived Minimum Effect Level

DNEL: Derived No Effect Level

EC: European Community

EG: Europäische Gemeinschaft (European Community)

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

EN: European Norms

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: International Air Transport Association - Dangerous Goods Regulations

IBC: Intermediate Bulk Container

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

LC50: Lethal concentration, 50%

LD50: Lethal dose, 50%

MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships

PBT: persistent, bioaccumulative and toxic

PNEC: Predicted No Effect Concentration

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REGULATION (EC) No 1907/2006)

RID: Règlement concernant le transport International ferroviaire de marchandises Dangereuses (Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail).

Revisjonsdato: 06.08.2017
Trykkingsdato: 26.10.2018

Activator

Side 8 av 8

UN: Untited Nations
VOC: Volatile organic compounds
vPvB: very persistent and very bioaccumulative
WKG Wassergefährdungsklasse (water hazard class)

Ordlyd i H- og EUH-setningene (Nummer og fulltekst)

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
EUH066	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Utfyllende opplysninger

Denne informasjonen er basert på et nåværende nivå i følge vårt kjennskap. Informasjonen vil imidlertid ikke kunne gi forsikringer når det gjelder egenskaper og etablerer ingen legale kontraktforhold. Mottakeren av vårt produkt er fullstendig ansvarlig for å iakttas eksisterende lover og regler.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet beskriver våre kunnskaper ved trykking etter vår beste viten. Denne informasjonen skulle gi Dem holdepunkter for sikker omgang ved lagring, bearbeidelse, transport og fjerning av det produktet som dette sikkerhetsdatabladet nevner. Opplysningene er ikke overførbare til andre produkter. Hvis produktet blir blandet eller bearbeidet med andre materialer, er opplysningene i dette databladet ikke uten videre overførbare til det da ferdige nye materialet.

(All data for de farlige bestandelene ble tatt fra siste versjon av underleverandørens produktdatablad.)